

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ
ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

« 10 » 12 2020թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000119

Ձեռնարկողը՝

«Հայնախագիծ» ԲԲԸ
Ք. Երևան, Չարենցի 1

Գործունեությունը՝

«Վայոց ձոր-5» միկրոռեգիոնալ մակարդակի
համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթի
շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական
գնահատման հաշվետվություն
Վայոց ձորի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Թարգյան

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

թիվ ԲՓ 000119

<< 10 >> 12 2020թ.

«Վայոց ձոր-5» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվություն

Ներածական մաս.

Ձեռնարկող՝

«Հայնախագիծ» ԲԲԸ

Ներկայացված նյութեր՝

Հիմնադրության փաստաթուղթ.

- ազդեցության ռազմավարական գնահատման

(ՌԷԳ) հաշվետվություն, գծագրական նյութեր

«Վայոց ձոր-5» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի (ՄՄՀՏՓ) հայեցակարգային և սոցիալ-տնտեսական հիմնավորումը նպատակաուղղված է տարածաշրջանի և համայնքների ներքին պոտենցիալ հնարավորությունների և նախադրյալների բացահայտմանը, դրանց լիարժեք, համակողմանի և արդյունավետ օգտագործմանը՝ բնապահպանական խնդիրների համալիր կառավարմամբ:

Վայոց ձորի մարզի (այսուհետ՝ Մարզ) «Վայոց ձոր-5» միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթի նախագիծը մշակվել է քաղաքաշինության կոմիտեի պատվերով (N ՀՀՔԿ-ԳՀԱՇՁԲ-19/9-1, 17 սեպտեմբերի 2019թ.), Կառավարության 2019 թվականի մայիսի 16-ի N 650-Լ որոշման համաձայն:

Նկարագրական մաս. Մարզը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետության հարավ արևելքում, մարզկենտրոնը Եղեգնաձոր քաղաքն է (8.3 հազար բնակիչ), գտնվում է Երևանից 124կմ հեռավորության վրա, այն սահմանակից է Գեղարքունիքի, Սյունիքի, Արարատի մարզերին և Նախիջևանի, իսկ հյուսիս-արևելքից՝ Ադրբեջանի հետ:

Մարզի տարածքը՝ 2308կմ² է, քաղաքային համայնքները՝ 3 են, գյուղական համայնքները՝ 41, իսկ գյուղական բնակավայրերը՝ 52 են:

Տարածաշրջանի հիմնական ջրային արտերիան Արփա գետն է, իր աջափնյա Ելփին և ձախափնյա Գնիշիկ վտակներով: Գետը սկիզբ է առնում Վարդենիսի և Զանգեզուրի լեռնաշղթաների միացման կետից՝ 3200մ բարձրությունից, հոսում է հիմնականում նեղ կիրճով: Ողողահունը լայնանում է Վայքի, Եղեգնաձորի և Արենի գյուղի տարածքներում:

Մարզի հողային ֆոնդում մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում բերրի գյուղատնտեսական լեռնալանջերը (մոտ 40-42%): Հողատեսքը հիմնականում գյուղատնտեսական նշանակության հողեր են, որոնք կազմում են մարզի տարածքի 90.67%-ը: Գյուղատնտեսության հողատարածքներում մեծ տոկոս են կազմում արոտները (52 %) Գյուղատնտեսության հողատեսքերից մշակվում է միայն 8.4%-ը (վարելահողերը՝ 16.2 հազար արազանյա

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ Լ. ՈՒԼԻՏՅԱՆԻ
ԱՆՔՊԱՐՈՒՅՈՒՄԱՆՈՒՄԻ

և ռելիեֆի խիստ կտրտվածությունը որոշակի բարդություններ են ստեղծել ոռոգման ցանցի զարգացման համար: Գյուղատնտեսական հողերի օգտագործման վրա բացասական ազդեցություն են գործում օգտագործվող հողերի մասնատվածությունը և գյուղացիական տնտեսությունների մեծ քանակը:

Բնակչության հիմնական զբաղմունքն է՝ գինեգործությունը, բուսաբուծությունը, այգեգործությունը, անասնապահությունը, հացահատիկի մշակությունը, հողագործությունը, մեղվաբուծությունը, հանքային ջրերի արտադրությունը և առևտուրը:

Ներկա անտառշինությամբ «Վայոց ձորի անտառտնտեսություն» մասնաճյուղի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 15065.3հա և ներառում է 7 անտառապետություններ: Ամենափոքր մակերեսը զբաղեցնում է Սարավանի անտառապետությունը՝ 973 հեկտար (6.5%), իսկ ամենամեծը՝ Հերիերի անտառապետությունն է՝ 3606 հեկտար (24%):

Անտառտնտեսության տարածքում արտադրական նշանակության անտառները բացակայում են:

Պաշտպանական նշանակության անտառածածկի ընդհանուր մակերեսը զբաղեցնում է ընդհանուր անտառածածկի 33.7%-ը (2580.9հա): Հատուկ նշանակության անտառները զբաղեցնում են 5075.3հա (66.3%),: Անտառտնտեսության ընդհանուր հողատեսքերում անտառային հողերը կազմում են 12351հա, որից անտառածածկ ընդհանուր մակերեսը 7656.2 հա է (62.4%), նույն թվում ընդամենը 411.1 հեկտարն է անտառմշակույթ (3.3%), ոչ անտառածածկ մակերեսը 4676.2հա է:

Ընդհանուր ոչ անտառային մակերեսը կազմում է 2703 հա, որից արոտավայրերը զբաղեցնում են 1300.7հա, իսկ 1315.5 հեկտարը ոչ անտառային այլ հողերն են:

Անտառային հողերի արտադրողականության բարձրացման նպատակով անտառշինությամբ նախատեսվում են հետևյալ միջոցառումները.

- անտառային մշակույթների հիմնում,
- ցածր լրիվության ծառուտների արտադրողականության բարձրացում,
- բնական վերաճին օժանդակող համալիր միջոցառումներ,
- անտառապահական և անտառապաշտպանական աշխատանքների բարելավում,
- ընտրովի սանիտարական հատումներ:

Գյուղական բնակավայրերի ջրամատակարարումը կարգավորված չէ, քանի որ այդ բնակավայրերի ջրամատակարարումն իրականացվում է տեղական աղբյուրներից: Կապտածները և ջրամատակարարման ցանցերը հիմնականում չեն համապատասխանում սանիտարական նորմերին, չունեն վարակազերծման կայաններ և օրվա կարգավորիչ ջրամբարներ: Մարզի տարածքում կենտրոնացված ջրամատակարարում ունեն Ջերմուկ, Վայք և Եղեգնաձոր քաղաքները:

Անբավարար վիճակում է գտնվում մարզի ջրահեռացման համակարգը, երեք քաղաքներից ոչ մեկը չունի կեղտաջրերի մաքրման կայաններ, որոնց կառուցման համար անհրաժեշտ է մոտ 2.0 մլրդ դրամ գումար:

«Վայոց ձոր 5»-ում ներառված բնակավայրերից «Վեոլիաջուր» ընկերության կողմից սպասարկվում է միայն Շատին բնակավայրը: Մյուս գյուղական բնակավայրերը ջուր ստանում են բնական աղբյուրների կապտածներից՝ ինքնահոս եղանակով: Այս բնակավայրերի ջրմուղների շահագործումն իրականացվում է համայնքապետարանների կողմից:

Ստորգետնյա, ինչպես նաև մակերեսային ջրերի ավազանն աղտոտում են գերծաղկող խոտերը, ինչպես նաև անտառային հատումներից և անտառապաշտպանական աշխատանքներից արտադրվող աղբի և փայտաթափերի քանակը:

հոսքաջրերի հեռացումը կիրականացվի միջթաղամասային ինքնահոս կոյուղատարների և գլխավոր կոլեկտորի միջոցով:

Նախագծով կենցաղային կոյուղուն զուգահեռ նախատեսվում է նաև հեղեղատար կոյուղի, ինչը հնարավորություն կտա անձրևաջրերի և հալոցքից առաջացած հոսքաջրերի ամբողջ ելքը հավաքել և, նախքան բաց ջրահոսքեր ուղղելը, ենթարկել մաքրման:

Գնահատվել են խմելու ջրամատակարարման ոլորտին առնչվող հետևյալ խնդիրները.

- ջրատարների և ջրամատակարարման բաշխիչ ցանցերի մաշվածություն (կորուստների բարձր տոկոս),
- գյուղական բնակավայրերում խմելու ջրի հաշվառման բացակայություն և ոչ արդյունավետ օգտագործում,
- անհրաժեշտ քանակով ջրապաշար ամբարելու համար համապատասխան ծավալով, պահանջվող նիշերի վրա տեղակայված ջրամբարների բացակայություն,
- խմելու ջրի գլխամասային կառույցների սանիտարական պահպանության գոտիների բացակայություն,
- ջրամատակարարման կառավարման ոչ բավարար իմացություն:

Վայոց ձորի մարզում ջրային ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով անհրաժեշտություն է առաջանում մակերևութային հոսքը կարգավորել ջրամբարներում: Ներկայումս մարզում կառուցված են 8 ջրամբար՝ շուրջ 50մլն.մ³ ծավալով: Մարզում առաջնային նախատեսվում է կառուցել նոր ջրամբարներ, ինչի արդյունքում կստեղծվի կարգավորված շուրջ 211մլն.մ³ ջրային պաշարներ՝ 265մլն.մ³ ծավալով ջրատվությամբ ինչը համապատասխան ծավալով կնվազեցնի հանրապետության տարածքից ջրային ռեսուրսների արտահոսքը:

Մարզի տարածքով անցնում են բարձրավոլտ էլեկտրագծեր՝ էլեկտրաէներգիայի պահանջն ապահովելով 3 իջեցնող ենթակայաններով (Եղեգնաձոր, Վայք, Զերմուկ):

Համաձայն «Գազարոմարմենիա» ՓԲԸ-ի «Վայոց ձոր-5» միկրոռեգիոնալ տարածաշրջանով մայրուղային գազատարները բացակայում են և բնակավայրերը գազաֆիկացված չեն: «Վայոց ձոր-5» միկրոռեգիոնում ներառված բնակավայրերում ջերմամատակարարումն իրականացվում է փայտի, նավթի վառարանների կամ էլեկտրական տաքացուցիչների միջոցով: Ինչպես հասարակական, այնպես էլ անհատական բնակելի տների որոշ մասը տանքիներում ունեն տեղադրված արևային ջրատաքացուցիչներ: Սակայն համաձայն Տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարության կողմից տրամադրված տեղեկատվության, դիտարկվող միկրոռեգիոնի տարածքում նախատեսվում են գազատարների անցկացում:

Վայոց ձորի մարզում գործում են 113կմ միջպետական, 206.8կմ հանրապետական և 293.6կմ երկարությամբ տեղական նշանակության ճանապարհներ:

Մարզն ունի մեծ զբոսաշրջային ներուժ՝ պայմանավորված հանքային ջրերի և պատմամշակութային բազմաթիվ կոթողների առկայությամբ: Հայտնի է նաև իր գինիներով և խաղողի տեսակներով: Մարզը հարուստ է նաև արդյունահանման ենթակա հարուստ բնական պաշարներով:

«Վայոց ձոր-5» տարածաշրջանի համար զարգացման հեռանկարը կանխատեսվում է գյուղատնտեսության արտադրանքի վերամշակման և արտահանման ուղղվածություն ունեցող արդյունաբերության ճյուղերի զարգացմամբ:

Գրեթե բոլոր բնակավայրերն օժտված են զբոսաշրջության ոլորտում առկա ռեսուրսներով: Դրանք ներառում են ավանդական՝ ինչպես ճանաչողական տեսակներ, այնպես էլ էքստրեմալ, բուժական, կրթական, տեղական հարուստ և էկոլոգիապես մաքուր սննդի, բնության հատուկ պահպանվող տարածքների այցելությունները, կենսաբազմազանության դիտումները և բազմաթիվ այլ տեսակները:

Մարզի գրեթե բոլոր էկոհամակարգերը ենթարկվում են մարդածին ազդեցության, որի արդյունքում անհետացման եզրին են հայտնվել տասնյակ բուսական և կենդանական տեսակներ, ինչն առավել նկատելի է անտառային և ջրային էկոհամակարգերի վրա:

Արձանագրվել են անտառներում վնասատուներով և հիվանդություններով վարակման զանգվածային դեպքեր և հրդեհներ, որոնք կապված են նաև կլիմայի փոփոխության հետ:

Ընդունվել են մի շարք օրենսդրական ակտեր, որոնք պարունակում են միջոցառումներ՝ ուղղված անտառային տարածքների վերականգմանն ու անտառների կայուն ձևերի զարգացմանը և անտառային կենսաբազմազանության պահպանմանը:

Վայոց ձորի մարզում գոյություն ունեցող հատուկ պահպանվող տարածքները 2013 թվականի հոդային հաշվեկշռով կազմում է 18169.5 հա: Մարզում առկա են՝ «Ջերմուկի ջրաբանական», «Ջերմուկի անտառային», «Հերիերի նոսրանտառային» և «Եղեգնաձորի» պետական արգելավայրերը, ինչպես նաև առկա են 54 բնության հուշարձաններ: «Վայոց ձոր-5» տարածաշրջանի համար դոմինանտ և բնորոշ կենդանատեսակներից կարելի է նշել վայրի ոչխարը (հայկական մոֆլոն), բեզուարյան այծը, կովկասյան ընձառյուծը, գորշ արջը, վարազը, վայրի խոզը, անտառային կատուն, կաքավը: Տարածքում հանդիպում են նաև որսի կենդանիներ՝ գայլ, աղվես, քարակզաքիս և ջրային առնետ, էնդեմիկ կենդանիներից է Նեղ սևամարմինը:

Մարդկային գործոններով պայմանավորված տեղի են ունեցել բուսական և կենդանական աշխարհի քանակի կրճատում: Կենդանական և բուսական աշխարհի պահպանության նպատակով դրանց զգալի մասը վերցվել է հատուկ պահպանության տակ և գրանցվել է ՀՀ բույսերի ու կենդանիների Կարմիր Գրքերում:

Շանապարհների վիճակի և դրանց բարելավման միջոցառումների բացակայությունը, վաղ գարնանն անասունների լեռնային արոտներ բարձրացնելն ու անկանոն արածեցումը առաջացրել է արոտավայրերի գերծանրաբեռնվածություն, ինչը լանջերի խիստ թեքության պայմաններում հանգեցրել է բուսածածկույթի նվազման և հողերի աստիճանական քայքայման: Դրա դեմ պայքարելու հարցը մարզում համարվում է առաջնակարգ խնդիր:

Առկա հիմնախնդիրներով պայմանավորված մարզում հողային ռեսուրսների կառավարման ոլորտում որպես գերակա ուղղություններ են դիտարկվում՝

1) մարզի և համայնքի հողերի օգտագործման և պահպանության նկատմամբ վերահսկողության ուժեղացումը,

2) հողերի օգտագործմանը և պահպանությանն ուղղված մարզային և համայնքային ծրագրերի իրականացումը,

3) հողերի դեգրադացիայի կանխարգելումը կամ նվազեցումը,

4) հակաէռոզիոն, հակասողանքային և մելիորատիվ միջոցառումների կազմակերպումը, խախտված հողերի վերականգնման /ռեկուլտիվացիա/ միջոցառումների և սեփականաշնորհված գյուղատնտեսական նշանակության հողամասերի միավորման /խոշորացման/ իրականացումը,

5) աղտոտված և դեգրադացված հողերի վերականգնման ու մոնիթորինգի ծրագրի միջոցառումների իրականացումը, ինչը հիմք կհանդիսանա մարզում դեգրադացիայի ենթարկված հողատարածքների ուսումնասիրության, կենսաբանական վերակուլտիվացման ուղղությունների մշակման և մոնիթորինգային ցանցի ստեղծման համար:

Տարածաշրջանի համայնքների շրջակա միջավայրի վրա տեխնածին ազդեցության հիմնական գործոններն են.

- մթնոլորտային օդի աղտոտումն՝ արդյունաբերական ձեռնարկությունների, բնակելի հատվածի ջեռուցման և ավտոտրանսպորտի արտանետումներով,
- մակերևութային ջրերի աղտոտումն՝ արդյունաբերական և կենցաղային կեղտաջրերով,
- հողերի աղտոտումը՝ թափոններով և կեղտաջրերով,

առողջացմանը: Բնապահպանական և սոցիալական իրավիճակի բարելավմանը նպաստող միջոցառումները հետևյալն են՝

- երկրորդական և միջգյուղական ճանապարհների ասֆալտապատում և խճապատում,
- բազմաբնակարան շենքերի բակային տարածքների բարեկարգում և ասֆալտապատում, խաղահրապարակների կառուցում,
- շենքերի բակերի լուսավորության անցկացում և գյուղամիջյան ճանապարհների լուսավորության անցկացում,
- ջրամատակարարման համակարգի և կոյուղու կառուցում և բարեկարգում,
- անձրևաջրերի հեռացման համակարգի նախագծում և կառուցում,
- գետ թափվող տնտեսակենցաղային և արտադրական հոսքաջրերի կենսաբանական մաքրման կայանի նախագծում և կառուցում,
- հասարակական և արտադրական նշանակության վնասված շինությունների և կառույցների վերականգնում,
- ճանապարհի եզրերին, ռեկրեացիոն գոտիներում կանաչապատման, ծառատնկման աշխատանքների իրականացում,
- ոռոգման ներքին ցանցի վերականգնում,
- համայնքներում հանգստյան գոտիների ստեղծում,
- համայնքների տարածքում աղբահանման և տեսակավորման կազմակերպում,
- ժամանակակից պայմաններին համապատասխան աղբավայրերի և աղբամշակման գործարանների կառուցում,
- կատարել աղբի տեսակավորում,
- մսի վերամշակման արտադրամասի ստեղծում (սպանդանոցի կառուցում),
- հեղեղապաշտպան անտառատնկումների իրականացում,
- ասֆալտապատման, ճանապարհաշինության աշխատանքներ,
- «Վայոց Ձոր-5» համայնքներում 6 ամիսը մեկ շրջակա միջավայրի (օդ, ջուր, հող) մոնիթորինգի է կազմակերպում,
- մեքենաների տեխնիկական վիճակի և որակի վրա խիստ վերահսկողության սահմանում, ինչը կնպաստի ավտոտրանսպորտի արտանետումների կրճատմանը,
- ամբողջությամբ անցնել գազով և ժամանակակից ջեռուցման տեխնոլոգիաներին, ինչը կկրճատի մթնոլորտ արտանետումները տարեկան 64.66տ/տարի,
- արդյունաբերությունում ներդնել առաջատար տեխնոլոգիաներ:

Վայոց ձորի մարզի գյուղական համայնքների զարգացման հիմնական ուղղություններն են՝

- վարելահողերի նպատակային օգտագործման մակարդակի բարձրացումը,
- տոհմային անասնաբուծության զարգացումը,
- համայնքների խոշորացումը,
- գյուղատնտեսական մշակաբույսերի բերքատվության և կենդանիների մթերատվության բարձրացման միջոցառումները,
- գյուղատնտեսական կոոպերատիվների և շուկայական ենթակառուցվածքների հետ ինտեգրված ընտանեկան գյուղացիական տնտեսությունների զարգացումը,
- գյուղական բնակավայրերում ոչ գյուղատնտեսական զբաղվածության խթանումը՝ արհեստների, գյուղմթերքների վերամշակման, գյուղատնտեսության սպասարկման կարողությունների զարգացումը,
- ագրոտուրիզմի զարգացումը:

Հիմնադրությային փաստաթղթի նախագծով նախատեսվում է նաև ջրային ռեսուրսների ու թափոնների կառավարման ոլորտների և խախտված հողերի հիմնախնդիրների լուծմանն ուղղված միջոցառումների իրականացման ծրագրերի կազմում և իրականացում:

Պատճառաբանական մաս. Միկրոռեգիոնալ մակարդակի համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթերի մշակման նախագծի հայեցակարգային սոցիալ-տնտեսական հիմնավորումը նպատակաուղղված է տարածաշրջանի՝ որպես ամբողջական հատակագծային միավորի և համայնքների՝ որպես դրա մասը կազմող, փոխադարձ տարածքային, տնտեսական և ենթակառուցվածքային կապերով միմյանց կապված բաղադրիչների ներքին պոտենցիալ հնարավորությունների և նախադրյալների բացահայտմանը, ինչպես նաև դրանց լիարժեք, համակողմանի և արդյունավետ օգտագործմանը: Հանդիսանալով տարածական պլանավորման հիերարխիական կառուցվածքի (տարածքային հատակագծման նախագիծ, գլխավոր հատակագիծ, գոտևորման նախագիծ) երեք մակարդակը միավորող փաստաթուղթ, այն դիտարկում է ինչպես տարածաշրջանային նշանակության և կարևորության ընդհանուր մոտեցումները, այնպես էլ յուրաքանչյուր հատակագծային միավորի՝ համայնքի տարածքում իրականացվող քաղաքաշինական գործունեության կանոնակարգումը:

Փորձաքննության գործընթացում միկրոռեգիոնալ մակարդակի՝ համակցված տարածական պլանավորման փաստաթուղթը լրամշակվել է՝ հաշվի առնելով նաև շրջակա միջավայրի նախարարության համապատասխան ստորաբաժանումների, առողջապահության, արտակարգ իրավիճակների, կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարությունների կողմից ներկայացված առաջարկությունները:

Օնլայն հարթակով իրականացվել են հանրային քննարկումներ, ինչի ընթացքում ազդակիր համայնքի ներկայացուցիչները դրական են արտահայտվել նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ:

Վայոց ձորի մարզի «Վայոց ձոր-5» համայնքների տարածքային քաղաքաշինական խնդիրների լուծման ընթացքում շրջակա միջավայրի պահպանության արդյունավետ կազմակերպման համար համալիր կերպով գնահատվել են առկա բնապահպանական խնդիրները, գոյություն ունեցող իրավիճակը և ընտրվել են զարգացման այնպիսի սկզբունքներ, որոնք թույլ կտան ներդաշնակորեն լուծել սոցիալական, տնտեսական և բնապահպանական խնդիրները:

Բնակավայրերի տարածքների կարևոր էկոլոգիական հիմնախնդիրների լուծումները կնպաստեն տարածքի էկոլոգիական հավասարակշռության պահպանմանը: Շրջակա միջավայրի պահպանության բաժնում տրվել են շրջակա միջավայրի բոլոր բաղադրիչների (մթնոլորտ, ջրային ռեսուրսներ, հողեր, ընդերք, կենսաբազմազանություն) վիճակի բարելավմանը և պահպանմանն ուղղված միջոցառումների հեռանկարները:

Փորձաքննական պահանջներ

- Հիմնադրությային փաստաթղթի շրջանակում նախատեսվող գործունեությունների համապատասխան նախագծային փաստաթղթերը՝ մինչև իրականացումը, անհրաժեշտ է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ներկայացնել շրջակա միջավայրի նախարարություն՝ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության փորձաքննության:

- Հիմնադրությային փաստաթղթով նախատեսվող գյուղատնտեսական, շինարարական և այլ աշխատանքների կատարման ընթացքում ի հայտ եկած հնարավոր պատմամշակութային և հնագիտական շերտերի առկայության դեպքում անհրաժեշտ է հետագա աշխատանքներն իրականացնել համապատասխան մասնագետի՝ հնագետի եզրակացությունը ստանալուց հետո:

- Հիմնադրությային փաստաթղթով նախատեսվող գյուղատնտեսական, շինարարական և այլ աշխատանքների կատարման ընթացքում ի հայտ եկած Կարմիր գրքում գրանցված

բույսերի և կենդանիների առանձնյակների, պոպուլյացիաների հայտնաբերման դեպքում անհրաժեշտ է հետագա աշխատանքներն իրականացնել համապատասխան մասնագետի՝ եզրակացությունը ստանալուց հետո:

- Համայնքի հեռանկարային կառուցապատման ընթացքում անհրաժեշտ է պահպանել նախագծով նախատեսված հեռանկարային լուծումները՝ բացառելով անտառային և ընդհանուր օգտագործման կանաչ տարածքների հողերի նպատակային նշանակության փոփոխությունները:

- Հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթների իրականացման ընթացքում կատարել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության մշտադիտարկում (մոնիթորինգ), կազմել հետնախագծային վերլուծության ծրագիր:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Հայնախագիծ» ԲԲԸ կողմից ներկայացված Վայոց ձորի մարզի «Վայոց ձոր-5» միկրոռեգիոնալ մակարդակի՝ համակցված տարածական պլանավորման փաստաթղթի շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության ռազմավարական գնահատման հաշվետվությանը տրվում է դրական եզրակացություն՝ փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Տնօրենի տեղակալ՝

Գլխ. մասնագետ՝

Գ. Գևորգյան

Ա. Վարդանյան